

Novinky knihovny VÚKOZ – prosinec 2023 + leden 2024

R 6041

CHVOSTA, E.: **Průvodce školní botanickou zahradou**

Praha, Střední odborná škola Jarov, 2020, 131 s., 1. vyd.

botanické zahrady - průvodce - fotografická publikace - Praha Jarov

Kniha je netradičně uspořádána nikoliv podle botanického systému, ale provází textem i fotodokumentací po skupinách rostlin. Jelikož park využívají k výuce zahradnické obory Střední odborné školy Jarov, jsou kapitoly členěny podle pěstitelských okruhů. Cílem je rozšířit populárně-naučnou formou výukové materiály v oblasti dendrologie, sadovnické tvorby i květinářství, a kromě návštěvníků zahrady a profesionálů poslouží i laické veřejnosti v hledání vhodných sortimentů rostlin. To vše ve 40 kapitolách s více než 150 fotografiemi.

R 4042

KLÁPŠTĚ, J.: **Paměť krajiny středověkého Mostecka**

Praha, Archeologický ústav Akademie věd České republiky, 1994, 235 s.

archeologie krajiny - vývoj historický - výzkum - historie – Most - Čechy severní

Od roku 1980 probíhá soustavný záchranný výzkum archeologických památek ničených při skrývkách hnědohelných lomů severočeské pánve. Hlavní částí této knihy je katalog zkoumaných měst a vsí, kde je na několika desítkách plánů zakreslena sídelní situace dnes již většinou neexistujících obcí včetně hlavních nálezových ploch. V textu jsou jednak popsány nálezové situace, jednak je interpretována krajina z 12.–13. století jako památka. V české krajině je málo přírodních částí nikdy nedotčených lidskou rukou, ale donedávna to bývala přirozená krajina, kde dlouhodobá spolupráce člověka – zemědělce, pastevce, horníka, dřevaře a dalších profesí – vytvořila mozaiku druhotných, ale přitom rozmanitých, přírodovědně bohatých stanovišť. To, co dnes chrání orgány přírody, často nemá s původní přírodou mnoho společného, ale je výsledkem ekonomické a přitom přírodu obohacující činnosti člověka – staré louky, mokřady u rybníků, skalní stepi, pastviny. V tomto pohledu je česká krajina spíš památkou než přírodou.

Důležitá partie se dotýká otázek diskontinuity venkovského osídlení, tedy opuštění starých sídel a počátku nového osídlení, které v mnoha případech vytváří jádra současných vesnic. Klasická archeologie studovala artefakty, ale důležitá část moderní archeologie studuje „krajinu“ – soubor sídel, pohřebišť, polností a výrobních celků – a podává tak svědectví o celkových proměnách české země. Klápšťova kniha se tak stává důležitou nejenom pro archeology středověku, ale také pro přírodovědce a ochranáře. A nejenom to – závěrečná kapitola se dotýká otázek kolonizace severních Čech, tj. prostoru sžívání německého a českého etnika, a to je otázka, kterou nemáme vyřešenou dodnes.

R 6043

RYBNÍČEK, K. - BALÁTOVÁ, E. - NEUHÄUSEL, R.: **Přehled rostlinných společenstev rašelinišť a mokřadních luk Československa**

Praha, Academia, 1984, 123 s., 1. vyd.

botanika - společenstva rostlinná - rašeliniště - mokřady - Československo

Vymezení a klasifikace rostlinných společenstev rašelinišť a mokřadních luk patří k nejobtížnějším problémům fytocenologie. Tento přehled byl sestaven na základě znalostí jednotlivých syntaxonů a na základě dílčích nepublikovaných syntéz zveřejněného i rukopisného fytocenologického

materiálu. Při jeho zpracování bylo přihlédnuto nejen k poměrům na československém území, ale i k situaci v ostatních částech Evropy.

R 3830

Moravec, J. - Neuhäusl, R.: **Přirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa = Natural vegetation of the territory of the capital city Prague and its reconstruction map**

Praha, Academia, 1991. 200 s. + 4 složené barev. mp. v přebalu; 1. vyd.

botanika - flóra - vegetace - společenstva rostlinná - mapování - Praha

Publikace se zabývá základními přírodními podmínkami pražského území a charakteristikou jeho květeny a vegetace. Jsou popsána jednotlivá přirozená rostlinná společenstva v rámci mapovacích jednotek, charakteristika jejich struktury a složení, variabilita, stanovištní nároky, rozšíření v českých zemích, využití a ochrana – zejména na území Prahy. Každá mapovací jednotka je doložena fytoocenologickými snímky porostů zachovaných na území Prahy. Text je doprovázen barevnou mapou rekonstruované přirozené vegetace v měřítku 1:25 000, zmapované na základě vazby jednotlivých mapovacích jednotek na určitá stanoviště.

A 2994

KUBEC, J. - ROYT, J. - ŠANTRŮČKOVÁ, M. - ŠIMŮNEK, R.: **Sv. Wolfgang. Patron rodu Černínů a utváření posvátné krajiny v Chudenicích**

Chudenice, Netoliko, 2023, 240 s., 1. vyd.

památky sakrální - historie - šlechtické rody - krajina historická - krajina kulturní – Chudenice

R 5987/2023

SUCHARA, I. - SUCHAROVÁ, J. - HOLÁ, M.: **Rozložení obsahu celkového dusíku v mechu zpeřenka jedlová jako indikátoru úrovně atmosférického spadu reaktivního dusíku na území CHKO Český kras. Zpráva o výsledku měření v roce 2023**

Průhonice, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., 2023, 13 s.

znečištění ovzduší - spad atmosférický - bioindikátory - CHKO Český les

Periodika

R 1307/176

Ginkgoblätter. Kurzmitteilungen

Ahrensburg, Deutsche Dendrologische Gesellschaft, 2024, 64 s.

dendrologie - periodika - Německo

Vybrané příspěvky:

ROLOFF, A.: Baum des Jahres 2024: die Echte Mehlbeere (*Sorbus aria*).

Ginkgoblätter, 2024, č.176, s.19-24, 2 fot.

Sorbus aria; morfologie; výskyt; uplatnění; využití

R 2809/123

Zpravodaj milovníků a pěstitelů růží

Praha, Rosa klub, 2023, 60 s.

Rosa - periodika

Vybrané příspěvky:

ŽLEBČÍK, J.: Původ českých růží.

Zprav. Milov. Pěst. Růží, 2023, č.123, s.31-48, 2 tab., fot. čet.

Rosa; sortiment; šlechtění; původ rostlin; Česko

R 5102/16/2

Journal of Landscape Ecology

Brno, Czech Society for Landscape Ecology /CZ-IALE/, 2023, vol. 16, č.2, 130 s.

krajina - ekologie krajiny - změny krajiny - územní plánování - periodika

Vybrané příspěvky:

DUJKA, P. - KUSBACH, A.: Zonal Concept: Landscape Level Parameters and Application.

J. Landscape Ecol., 16, 2023, č.2, s.24-49, 4 obr., 5 tab., 4 příl., fot. čet.

krajina; hodnocení; zonace; geomorfologie; vegetace

R 819/103

Lustgarden

Stockholm, Föreningen för Dendrologi och Parkvard, 2023, č. 103, 166 s.

periodika - dendrologie - zeleň veřejná - parky a zahrady historické - Švédsko

Vybrané příspěvky:

BERGLUND, J. - BJÖRKMAN, G.: Restaurering i Rosendals slottspark. [Obnova historického parku u královského paláce v Rosendalu]

Lustgarden, 2023, č.103, s.9-25, obr., fot., lit. čet.

parky a zahrady historické; parky zámecké; Stockholm; Rosendal; Švédsko

Článek ve švédštině, anglický abstrakt.

NIBERG, L.: Stadsparken och vad mer. Samtal med tre stadsträdgårdsmästare [Rozhovory se třemi městskými zahradníky o veřejných městských parcích]

Lustgarden, 2023, č.103, s.48-55, 10 fot.

zeleň města; parky veřejné; zeleň - údržba; management

Článek ve švédštině, anglický abstrakt.

JÖNSSON, P.: Lönnar, släktet *Acer* - hur ser de egentligen ut?

Lustgarden, 2023, č.103, s.66-79, fot. čet.

Acer; sortiment; druhy; uplatnění; estetika

Článek ve švédštině, anglický abstrakt.

DRAKENBERG, B.: Skogliga arboreta i Syd- och Mellansverige. [Lesní arboreta v jižním a středním Švédsku].

Lustgarden, 2023, č.103, s.106-113, 8 fot.

arboretum; Švédsko

Článek ve švédštině.

C 46/2021-2022

Schweizerische Beiträge zur Dendrologie. Contributions suisses a la dendrologie.

Beiträge/Contributions 73-74/2021-2022

Winterthur, Schweizerische Dendrologische Gesellschaft, 2023, 193 s.

dendrologie - periodika - Švýcarsko

Vybrané příspěvky:

DÖRKEN, M. - NIMSCH, H.: Zur Morphologie, Evolution, Systematik und Verbreitung der Gattung *Phyllocladus* Rich. ex Mirb. - Blatteiben (Podocarpaceae, Coniferales).

Schweiz. Beiträge zur Dendrologie 2021/22, 2023, č.73-74, s.6-17, obr.,fot.,lit. čet.
Phyllocladus; morfologie; systematika; rozšíření

FASSNACHT, R.: Flora Australis - Das Erblühen Australiens.

Schweiz. Beiträge zur Dendrologie 2021/22, 2023, č.73-74, s.22-60, obr.,fot.,lit. čet.
flóra; vývoj; Austrálie

KOLEKTIV: Dendrologische Exkursion nach Tschechien. 20.-29. Mail 2022.

Schweiz. Beiträge zur Dendrologie 2021/22, 2023, č.73-74, s.95-144, 3 tab.,obr.,fot. čet.
parky a zahrady historické; arboretum; exkurze; Česko

Exkurze švýcarských dendrologů po českých parcích, zahradách a arboretech (včetně Dendrologické zahrady VÚKOZu v Průhonicích).

R 5392/13/2

European Journal of Environmental Sciences

Prague, Charles University in Prague, 2023, 116 s.

životní prostředí - hmyz - flóra - fauna - periodika

Vybrané příspěvky:

KAUR, S.: In vitro asymbiotic propagation of the vulnerable slipper orchid *Cypripedium cordigerum* D. Don.

Europ. J. Environ. Sci., 13, 2023, č.2, s.90-95, 2 tab.,1 gr.,4 fot.,lit. čet.
orchideje; *Cypripedium*; množení; tkáňové kultury; mikropropagace

ŠVECOVÁ, M. - ŠTÍPKOVÁ, Z. - TRAXMANDLOVÁ, I. - KINDLMANN, P.: Difficulties in determining distribution of population sizes within different orchid metapopulations.

Europ. J. Environ. Sci., 13, 2023, č.2, s.96-109, 1 tab.,1 obr.,4 fot.,gr.,lit. čet.
orchideje; dynamika populační; šíření rostlin

STEFFELOVÁ, M. - TRAXMANDLOVÁ, I. - ŠTÍPKOVÁ, Z. - KINDLMANN, P.: Pollination strategies of deceptive orchids - a review.

Europ. J. Environ. Sci., 13, 2023, č.2, s.110-116, 9 fot.,lit. čet.
orchideje; biologie reprodukční; opylování

nový časopis v knihovně:

Malus. Journal of the International Ornamental Crabapple Society

International Ornamental Crabapple Society, 2023, vol. 17, no. 1, 47 s.

ISSN: 2837-2824 Print; 2837-2832 Online

Malus, oficiální publikace International Ornamental Crabapple Society (IOCS), začíná po dvacetileté přestávce znovu vycházet. Okrasné jabloně jsou jedněmi z nejkrásnějších a nejužitečnějších okrasných stromů. Po staletí jsou obdivovány díky svým atraktivním květům, barevným plodům, podzimnímu olistění a také řadě svých růstových forem, od plazivých po vzpřímené. Mezinárodní společnost pro okrasné jabloně (IOCS) se soustřeďuje na podporu a udržování vztahů a spolupráce mezi odborníky na okrasné jabloně a nadšenými obdivovateli těchto jabloní po celém světě. Obnovená publikace Malus je výsledkem mnohostranných partnerství mezi botanickými institucemi v Asii, Evropě a Spojených státech a je i příležitostí k vytváření a sdílení vědeckých poznatků o tomto zajímavém a

důležitém rodu. Malus bude přínosem pro mnoho zúčastněných stran, od pěstitelů, šlechtitelů a dalších zahradnických praktiků až po pedagogy a výzkumníky. Přispěje také ke zvýšení veřejného povědomí a uznání okrasných jabloní.